

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Evsebii Nierembergii Vita Divina, Sev Via
Regia Ad Perfectionem**

Nieremberg, Juan Eusebio

Monasterii Westphaliae, 1642

Capvt XXXV. Quomodo perfectionis, & divini beneplaciti adimpletionis,
impedimenta amolienda sint; cum aliquot ad hoc necessariis regulis &
documentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46790)

medebitur; at anxietas, ipsa etiam bona opera turbare poterit, aut impedire. Monitū istud, locum præcipuè habet in peccatis venialibus, ex malitiâ planèque consideratè admissis. nam quæ ex imbecillitate nostra & subreptione perpetrantur, minùs nocent: neque quisquam sibi persuadeat, ea à se omnia evitari posse.

CAPVT XXXV.

Quomodo Perfectionis, & Divini beneplaciti adimpletionis, Impedimenta amolienda sint; cum aliquot ad hoc necessariis Regulis, ac Documentis.

VT quis in itinere cæpto prosperè feliciterque progrediatur, haudquaquam sufficit, expedite posse incedere: sed necessarium præterea est, ut iter non sit lutosum, non paludosum, non latrociniis infestum; quia ceteroquin viatorem remorabitur. In via spirituali, multa quoque ejusmodi occurrunt obstacula, nobis declinanda. Quisquis etenim seriò ad sanctitatem

aspirat, hunc non peccata modò evitare; verùm perfectionis quoque impedimenta removere oportet. Quare ad hæc pericula evadenda, Monita hoc loco aliquot & Documenta proponam: quæ studiosè observata, remoras multas tollent, multas vafri Dæmonis pedicas insidiâsque detegent, à multis tentationibus, immo & peccatis, liberabunt. Non commemorabo nota jam usitatâque remedia, apta imprimis quibûsvis sanctioris vitæ impedimentis tollendis: (qualia sunt, Mundum deserere, Paupertatem spontaneam Castitatêque colere, & Voluntatem propriam in DEI jus arbitriûmque integerrimè dèdere) sed alia quædam suggeram, valitura adversus ea obstacula, quæ & minùs advertuntur, & remanent tamen etiam postquam mundum quis valere jussit, animamque suam DEO dedicavit: eò quòd Diabolus numquam ferietur, & boni specie nos fallere, profectûique nostro vehementer obstare soleat. cui rei, atque ad dolos ipsius cavendos, sequentes Regulæ permultùm sunt profuturæ.

Prima. Id semper sollicitè à nobis curandum

dum est, ut non tantum peccatum, verum quidquid aliud progressui nostro officere videtur, aboleamus; inquirendo per otium, quænam tandem illa sint, quæ nos retardant: & considerando id, quod de parvo admodum pisciculo (Echenëidem, sive Remoram appellant) narratur; qui (ut Plinius loquitur) *ruant ventili cæt, & sevient procellæ, imperat furori, virésque tantas compescit, & cogit stare navigia*^a. Hac una potissimum re perfectionis studiosos ab aliis, & à secularibus viros Religiosos differre cõvenit; quòd isti non de peccatis dumtaxat, sed de omnibus etiam perfectionis consequendæ obstaculis, removendis laborent.

Secunda. Contendendum, ut perpetuò progrediamur; nihil, quantumvis exiguum, remissè lentèque agendo: quia à minoribus ad majora gradus fit; neque malus Dæmon aliud quàm digitum unum petit, ut deinde brachium tollat, totumque corpus sui juris faciat. Sincerus DEI servus, has similesque voces, *Quid tum postea? quid istud interest? quid in eo vertitur?* modis omnibus abominetur.

V 3

Nam

^a *Tlin. lib. 32, cap. 1; & lib. 9, cap. 25.*

Nam qui Domino famulatur majestatis im-
mensæ, pelago infinito essentia, bonitatis
ac beatitudinis, omne esse & omne bonum
in se concludenti, quique gloriam exspe-
ctat sempiternam; huic parum, planè mul-
tum est, magnique momenti. Dicitur qui-
dem sapius: *quid istuc interest?* sed interest
profectò plurimum, vertiturque in eo san-
ctitas nostra. Atque hoc iterum discrimine
Sancti ab aliis, qui sine magno progressu
virtutem colunt, distinguuntur: quòd hi
minora negligant; illis verò nihil modi-
cum sit, at summa omnia: quod ipsum spe-
cimen est perfectionis insignis.

Tertia. Ex nullius exemplo sumatus
ocasio commoditatis alicujus & laxamen-
ti, quantumcumque is sanctus sit: quia
fieri potest, ut alter eâ recreatione omnino
indigeat; ego verò minimè. Quo loco illud
studiosè est advertendum, Exempla non
personis, sed rebus ipsis metienda esse. Si
de certæ alicujus virtutis aut fervoris acti-
bus sermo sit, nihil prohibet etiam à latro-
ne & prædone exemplum capere. at si mi-
norem zelum, majorémque libertatem

præ-

præferat id quod agitur; tum verò nec Angelum è cælo, nec Christi Apostolum aliquem ullatenus tibi noveris imitandum. Quin immo de ipsis Christi operibus, quæ supremam perfectionem non ita clarè demonstrabant, & in quibus naturæ se nostræ imbecillitati ipse accommodabat, negant Sancti, ideo ipsum illa fecisse, ut nos similia faceremus: quantò minùs itaque aliorum hominum, oblectationi gustuque suo indulgentium, actiones imitari licebit? Hoc monitum majoris est momenti, quàm primâ fronte appareat; quamvis vel sic videatur esse non parvi: quia per istud ostium innumerabiles, admodùmque perniciosæ relaxationes introductæ sunt, amore nostro proprio, ab hujus vel istius hominis spiritualis, hoc illudve facientis, exemplo éadem sibi quoque libenter arrogate. Non est hæc bona regula. Nam etsi concedamus, omnes qui in mundo sunt Sanctos id fecisse; si tamè est quidpiam minùs perfectum, nullo illud pacto nobis imitandū venit. excipe, nisi alia causa subest, aut particularis aliqua evidensque necessitas: quo casu desinit esse imperfectum.

Quarta. Magna verborum habenda est ratio: non solum cavendo, ne quidquam loquamur, nisi admodum necessarium; quia alioqui spiritum ac devotionem omnem per os efflamus: verum æquè curando, ut nec tale quid audiamus. Incredibile dictu est, quantam Dæmon hac in parte cladem inferat dictis aliquot, & axiomatis ex Orco allatis, bonique speciem mentientibus; vel tepidorum, vel frequenter eorum etiam, qui spirituales vocantur, ore prolatis. Proderit eandem hinc Regulam adhibere, quam de exemplo paullo antè afferebam. Quippe si verba illorum ad laxitatem, aut commoditatem aliquam, imitationi & mortificationi Servatoris nostri IESV Christi minimè conformem, nos trahant; nullo ea pacto, audienda sunt, etiam si à Seraphino aliquo pronuntiarentur, longèque minus fides. iisdem erit adhibenda. Quantum igitur exemplum & verba attinet, illud solum attendi debet, Num maioris res zeli sit atque perfectionis; non autem, quis quid fecerit, dixeritve, quantumcumque religiosus ille sanctusque esse videatur.

Quin-

Quinta. Ex hoc sequitur, Neminem alienis dictis duci regique oportere; sed vivendum ex rationis præscripto & Evangelii: cuius reconditam sapientiam pauci intelligunt, in opus deducunt omnino paucissimi. Attentè cogitetur, (id quod sæpius innuit Scriptura sacra^b) Sapientiam DEI à mundo pro stultitiâ reputari; & vicissim sapientiam hujus mundi, stultitiam esse apud DEVM^c, errorémque ac fœdam ignorantiam.

Sexta. Certissima porrò omnium actionum nostrarum amussis ac regula sit oportet, Vita & Mors D.N. IESV Christi. In ea itaque figantur oculi animusque noster, quæ animam, DEI Filio similiorem efficiant; uti sunt demissio, contemptus, paupertas, nuditas, mortificatio, multarumque rerum incommoditas: atque hoc iudicium, cum nullo errandi periculo erit conjunctum. Servet quis descriptam in animo suo doctrinam Servatoris sui, illâ se oblectet, illam gustet; repetâtque secum sententias aliquas & verba, quibus præcipuè imitationem

V 5

Cru-

^b Vide 1 Corinth. Caput 1. 6 & Cor. 3, v. 19.

Crucemque suam nobis ipse commendat. quamvis enim hæc talia corticem habeant aliquantò amariorem; summam tamen includunt dulcedinem atque suavitatem: quam soli illi, qui eorundem veritatem experiendo probant, percipere consueverunt. Hujus generis sunt illa: *Siquis vult post me venire, abneget semet-ipsum, & tollat Crucem suam quotidie, & sequatur me*^{d.} & ista: *Siquis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores; adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus.*^e

Septima. Fugiat homo voluptates, honores ac respectus seculares; solas licitas, necessarias, & ab Obedientiâ permissas recreationes, oblectationesque admittendo: sic tamen, ut antè cogitet, quomodo in iis se gerere, quidve loqui debeat; dando operã, ut res utiles sint & divinæ. Neque enim verum DEI servum aliud, quàm cum DEO, aut de DEO, aut propter DEVM, loqui cõdecet. Magnopere idem caveat, ne præter modum in varia distrahatur, totumque se ad res exte-
rio-

^d *Luce 9, v. 23,* ^e *Luce 14, v. 26,*

riores effundat : quia facillimè extra se erumpit exítque anima; admodum autè difficulter ad se deinde sic dispersa revertitur.

Octava. Honorem, qui nobis aut re ipsâ, aut hominum sermonibus tribuetur, æstimabimus ut rem multò absurdissimam, rationique præ quàm alia in mundo ulla, planè repugnantem; non aliter, atquè si Dæmonem ipsum laudari audiremus: gloriam universam in DEVM referendo, nòsque omni contemptu, millèque opprobriis dignissimos reputando, atque ex Sancti Vincentii Ferrerii doctrinâ, sequentem in modum de nobis ipsis existimando: *Qui vult, inquit ille, fugere atque evadere laqueos atque tentationes Diaboli, sentiat de se-ipso, sicut de uno corpore mortuo, pleno vermibus, & malè olenti; & sicut de uno cadavere, quod dedignatur videre & intueri, immo super quod claudit nares, propter ejus pessimum odorem & fœtorem; & à quo avertit faciem, ut non videat talem & tantam abominationem^f.* Hac se ratione considerare quis debet, hísque oculis intueri in hominum Angelorumque conspectu:

V 6

quan

f S. Vincens. Tr. de vita spiritali cap. 15.

quandoquidem peccata, etiam venialia, horrorem, fœtorem, nauséamque longè intolerabiliorem creant, quàm quæcumque demum res alia. Quare displiceat sibi homo perpetuò, reprehédâtque ipse se bona quoque opera facientem; ac erubescat, quòd non rectè, admodúmque imperfectè, & exiguo cum fervore, éadem exsequatur. Ita fiet, ut quàm longissimè absit à modo quodam loquendi, prætextúque hominum imperfectorum: qui cùm hìc & ibi de honore suo agi dicunt; verum, hoc est, Dei honorem conculcant, consiliorum, vitæque Redemptoris sui obliti prorsus atque immemores.

Nona. Non pluris faciat mundum, quàm mundus Christum fecerit; adeóque non æstimet illum nisi pro stulto. Nihil deinde, quod ad Dei spectet obsequium, propter fatia hominum judicia, censurásque ineptissimas agere prætermittat. Primum omnium, quod Deo servire desiderans contemnere debet atque proterere, pudor est ineptus, & (planè hoc dicendum) respectus humanus. ridendus igitur est mundus uni-
ver-

verfus, ftultaque ejus ſapientia, & dicta fal-
 lacia; illud inprimis, quod numquam non
 in ore habet: *Quid dicent homines?* Immen-
 ſum quippe damnum iſtud eſt, quod ex in-
 verecunda hac verecundia promanat. Po-
 teſtne enim Chriſto magis aliquid diſplice-
 re, quàm ejus famulatum palàm nos eru-
 beſcere; & quò minùs, quod ipſi gratum
 fore ſcimus, ante hominum oculos facia-
 mus, pudore prohiberi? Optimo jure dice-
 bat Aſſertor noſter: *Qui me erubuerit coram*
hominibus, hunc Filius hominis erubeſcet, cum
venerit in majeſtate ſua, & Patris, & ſanctorum
Angelorum &c. Dolendum enimvero eſt, ſe-
 riòque deſtendum; reperiri non paucos, qui
 poſteaquàm rebus humanis nuntium remi-
 ſerunt, toto deinde animo, inauſpicato iſt-
 hoc & exſecrando malo deterriti, perfe-
 ctionem ſectari, ejùsque publicè ſtudium
 profiteri non audeant. Id verò juſtum tibi
 pudorem incutiat, ſi negligentior eſſe de-
 prehendaris in proſequendo abſolvendò-
 que bono opere, quàm fueris in aggredi-
 endo.

V 7

endo.

§ Luca 9, v. 26; Matth. 10, v. 33; & Marci 8, v. 38. adde
 1 Reg. 2, v. 30.

endo. Quanta ea inconstantia est, à viâ DEI, ob hominum, Dæmoni militantium, diæteria deflectere? *Quòd si timet* (verba sunt Doctoris Seraphici, de Religioso loquentis) *de singularitate notari, & ob hoc aliis fieri odiosus; sciat, quòd nullus Sanctorum singularis glorie factus est in celo, nisi qui inter homines positus, studuit esse in sanctitate vitæ singularis* ^{h.} Ita S. Bonaventura, qui de imperfectis dissolutioribusque ibidem verba faciens, qui alios à studio in virtutibus proficiendi retrahunt, *Sicut illi, subjungit, non dimittunt consuetudines suas malas propter nos, & noxias; sic non oportet nos bona & utilia studia abjicere propter illos: quia si volunt ad vitam æternam venire, oportet eos nobiscum viam DEI, non suam, ambulare.* ⁱ

Decima. Æquè fœdus error est, similisque noxio pudori tentatio, quando solo hominibus placendi studio, DEVM offendere, non curamus. Terribile fulmen est, quod in hos tales Davidis ore vibratur:

h S. Bonav. de institutione Novitiorum parte 2, cap. 3, mihi pag. 659. i Idem ibidem

tur: DEVS, ait, dissipavit ossa eorum, qui hominibus placent: confusi sunt; quoniam DEVS spreuit eos ^k. Ita nimirum fieri oportebat. Quis enim potius contemni despicique meretur, quam qui IESVM, Redemptorem suum, pro se mortuum, & infinita beneficia conferentem, injuriâ afficere nihil pensi habet, dummodo ne displiceat homuncioni vilissimo; cui & nihil debet, & qui non rarò Satanæ est mancipium, causâque exitii sui sempiterni?

Vndecima. Hæc sit præcipua cura nostra, hoc negotium maximum, ut gratiam DEI acquiramus, augeamûsque; & ne in vacuum eamdem recipiamus^l, quod bene monebat S. Paullus: qui sibi ipse testis, Gratia DEI, inquit, in me vacua non fuit^m. Summo nobis studio enitendum est, ut paribus semper, quâ licet, cum DEO passibus ambulemus, ejus inspirationibus respondeamus, atque, ut David loquiturⁿ, *viam man-*

^k T psalm. 52, vers. 6. l 2 Cor. 6, v. 1. m 1 Cor. 15, v. 10. n Psal. 118, v. 32.

mandatorum ipsius, cum cor nostrum gratiâ suâ dilatat, curramus, aut saltè non consistamus. Ejusmodi est, ut terrore meritò unumquemque compleat, quod ad Romanos scribit Apostolus; quomodo DEVS eos, qui cum cognovissent DEVM, non sicut DEVM glorificaverunt, propterea tradidit in desideria cordis eorum, in immunditiam, aliâque adeò horrenda flagitia, eo loco ab Apostolo recensita, ut eorum vel sola recordatio quemvis ingenti horrore queat perfundere.

Duodecima. Quandoquidem portas luci cælesti claudere, aurèsque ad divinam vocem obturare, sanctas inspirationes excludendo; non minùs, quàm propositorum, earundem ope factorum, neglectus DEVM offendit: indecòrum profectò, & insignis impudentiæ argumentum est, illa quæ sanctus Spiritus bono commodòque nostro eloquitur, non attendere. Quare circumspectissimâ curâ opus est, ut magno alacriq̃ue animo divinos instinctus afflatúsque admittamus, ac fructum capiamus è

san-

Capite 1, v. 21 & seqq.

sanctis illis sensis, salutaribusque & ad fraudes detegendas aptissimis monitis, à divinâ bonitate communicari solitis; iis pensitandis nos occupando, uti factitabat S. Franciscus: qui ut ea pectori suo altius insculperet, fructumque inde uberius colligeret, portas animæ & cordis sui DEO penitus apertas patulasque esse sinebat. P

Decima-tertia. Magni faciendæ sunt Mortificationes extraordinariæ, occasionesque eæ, quibus, cum singulari doloris sensu, frangitur voluntas nostra, ad easdem lucrificiendas: eò quòd sint feriæ nundinæque spirituales, quo tempore, unico ejusmodi actu, plus proficit anima, quàm aliis quinquaginta: neque infrequenter, ab unica tam insigni sui victoria, & heroico virtutis actu, sanctitas nostra dependet. Proinde uti vis medica quorundam animalium in eo sita est, ut violentâ ac repentinâ, aut lentâ contrâ & naturali morte extinguantur: ita multum interest, modicisne & crebrioribus impulsibus, an verò unico solo, sed letifero ictu perdatur interimaturque voluntas propria.

Deci-

p. Consule Vitam Viri Seraphici, à pluribus vulgatam.

Decima-quarta. Supra quàm credi potest, utilis est frequens sui-ipsius renovatio. usu enim venit, ut proposita quæ fecimus, paulatim excidant; & nisi eorum ratio habeatur, virtus omnis nostra funditus intereat, atque evanescat. Porrò uti certa assignantur vectigalia, quò ædificia substructionésque majores ac Regum palatia, quoties rimas agunt, aut ruinã minantur, reparentur & innoventur; hâcque ratione majestatem splendoremque suum tueantur: eundem omnino in modum, ædificiũ spirituale animæ nostræ, templumque Spiritus sancti restaurari, ac restitui debet. Ac *Primò* quidẽ, Davidem in hâc renovatione quotidie imitabimur, dicemusque: DIXI, NUNC CœPI q. nobis persuadendo, unumquemq; diem, primũ esse nostræ ad DEVM cõversionis, & vitæ ultimum. *Secundò.* Festis solennioribus cujusque mensis, aut saltẽm bis in anno, triduum vel quadriduum quieti collectionique nostræ impendemus: quibus tẽporibus re nullã, præterquam oratione, pœnitentiis, aliisque spiritualibus exercitiis occupabimur; generale in aliquam; ut vocamus, confessionem

q Psal. 76, v. 11.

insti-

instituendo, & confirmando proposita nostra, inque iis progredi conando; cui negotio quotannis majus etiam aliquod temporis spatium tribuemus. *Tertiò.* Nullâ determinati temporis ratione habitâ, simulatque spiritum in te pescere experimur, renovationem hanc mox aggrediemur, damnûmque acceptum quàm celerrimè resarciemus; aut ad orationem recurrendo, aut præter solitum pœnalia quædam opera adjungendo. Tepiditas malum est, quod sensim invalescit; ideoque ferro ac flammâ, omnibus opibus viribûsque constanter persequendum est & abolendum.

Decima-quinta. Illud quoque diligenter providendum, nequid de susceptâ vitæ asperitate & rigore, ob locum, officiûmve ac dignitatem quam obtinemus, aut ætatē proVectiorē, remittamus. Minus apud nos possint valeantq; oportet omnes hi tituli, quàm mors, certò imminens, tamque multiplices gratiæ & beneficia à DEO accepta: quibus si respondere volumus, decet ut durius potiùs severiùsque nos tractemus, quàm novas
ali-

aliquas immunitates privilegiâque nobis vindicemus, rebus exiguis semper contenti, Christi que humilitatem & paupertatem pro eo ac decet æstimantes. Per magni sanè ea res interest, rectissimique foret exempli, & copiosissimos fructus Religiosis cœtibus, totique aded Ecclesiæ præberet; si viri principes, quique in summis dignitatum gradibus collocati sunt, æquè ac primis fervoris sui initiis, sancti essent atque innocentes, & cerimoniarum omnium, mortificationis que exterioris studiosi & amantes. Neque dubitari potest, quin illud ipsum, quod non rarò regitur obtentu estimationis conservandæ, defectus sit hujus mortificationis, accensæque charitatis. Quid enim speciosius illustriusque esse potest, quàm sincera humilitate, & religiosa Christianâque simplicitate, similitudinem quamdam gerere speciémque Unigeniti Filii DEI; & ejusdem D. N. IESV Christi mortificatione, velut pulcherrimâ veste, à vertice ad talos usque indutum esse?

Amplectendum postremò est geminum

num S. Bernardi consilium, tamquam ad perfectionem, divinæque voluntatis impletionem necessarium. *Si plenè, inquit ille, vis assequi, quod intendis; duo sunt tibi necessaria. Primum est, ut subtrahas te ab omnibus transitoriis rebus & terrenis; ut nihil de eis cures, ac si non essent. Secundum, ut ita te des DEO; ut nihil dicas vel facias, nisi quod credideris firmiter placere DEO.* De secundi consilii dignitate & præstantiâ jam differuimus. Primum, quod nunc commendo, est ut, nisi necessitas majorque DEI gloria aliud suadeant, ab omnibus exterioribus visibilibusque rebus se juncti, in desertum ac solitudinem cordis nostri secedamus, inibi DEI regnum reperturi: animo enim nostro plusquam totum cælum claudemus; quia ipsum DEVM, quem omni tempore præsentem nobis habere studebimus, eodem, quantum possumus, complectemur.†

CA-

† S. Bern. in Formula honestæ vitæ, aut potius additione ad illam, mihi pag. 340. † Multa ex hic dictis præclare illustrat in Opusculo insigni de indicibus & gradibus profectus in virtutibus P. Nicolaus Lancicius: quem bonus DEVS diè seruet, ut reliqua bene multa ejus ascetica lucem aspiciant!